

PHÁT HUY VAI TRÒ QUẢN LÝ CỦA HIỆU TRƯỞNG NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC CỦA CÁC TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ

Nguyễn Thị Thu Vân

Trường THCS Bình Phục Nhứt - xã An Thạnh Thủy, tỉnh Đồng Tháp

Email: nguyenthithuvan@gmail.com.

Tóm tắt: Trong trường phổ thông nói chung và trung học cơ sở nói riêng, hiệu trưởng chính là người chịu trách nhiệm trước cơ quan quản lý giáo dục cấp trên về toàn bộ hoạt động của nhà trường theo mục tiêu đào tạo của từng cấp học. Chất lượng giáo dục các mặt của nhà trường phần lớn phụ thuộc vào năng lực quản lý của người hiệu trưởng. Chính vì vậy, vai trò quản lý của hiệu trưởng đối với hoạt động của tổ chuyên môn góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập của nhà trường có ý nghĩa rất quan trọng, cấp thiết trong giai đoạn ngành giáo dục cả nước đang thực hiện đổi mới nội dung chương trình giáo dục phổ thông, sách giáo khoa mới và đổi mới phương pháp giảng dạy, phát huy năng lực chủ động sáng tạo trong học tập của học sinh.

Từ khóa: Hiệu trưởng, tổ chuyên môn, quản lý giáo dục, trường trung học cơ sở, chất lượng giáo dục,...

Nhận bài: 15/12/2025; Biên tập: 16/12/2025; Phản biện: 22/12/2025; Duyệt đăng: 29/12/2025.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, ngành giáo dục nước ta đang thực hiện đổi mới căn bản từ tiếp cận nội dung sang tiếp cận phát triển phẩm chất và năng lực người học. Để thực hiện thành công mục tiêu này, việc nâng cao chất lượng dạy học trong các nhà trường phổ thông hiện nay có ý nghĩa hết sức quan trọng, liên quan chặt chẽ đến vai trò lãnh đạo của Hiệu trưởng và hoạt động giảng dạy của giáo viên các tổ chuyên môn. Vai trò quản lý của Hiệu trưởng ở nhà trường phổ thông được xem là yếu tố then chốt quyết định hiệu quả hoạt động của các tổ chuyên môn. Hiệu trưởng không chỉ là người tổ chức, điều hành mà còn là người định hướng, chỉ đạo, kiểm tra và tạo động lực cho các tổ chuyên môn phát triển. Việc phát huy đầy đủ và hiệu quả vai trò quản lý của Hiệu trưởng sẽ góp phần nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn, phát triển năng lực đội ngũ giáo viên và cải thiện chất lượng giáo dục của nhà trường. Chính vì vậy, nghiên cứu đề tài “Phát huy vai trò quản lý của Hiệu trưởng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục của tổ chuyên môn ở trường trung học cơ sở” là rất cần thiết về mặt lý luận và thực tiễn. Qua đó, tác giả bài viết đề xuất các giải pháp quản lý phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của tổ chuyên môn và chất lượng giáo dục nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm cơ bản của đề tài

2.1.1. Quản lý

Trong nghiên cứu khoa học có nhiều cách tiếp cận khác nhau về quản lý. Theo Các Mác, quản lý là sự xác lập tính tương hợp giữa các hoạt động cá thể nhằm thực hiện những chức năng chung của hệ thống. Nguyễn Ngọc Quang cho rằng quản lý là sự tác động có mục đích, có kế hoạch của chủ thể quản lý đến tập thể lao động để đạt mục tiêu đề

ra. Nguyễn Quốc Chí và Nguyễn Thị Mỹ Lộc nhấn mạnh quản lý là sự tác động có định hướng của chủ thể đến đối tượng nhằm bảo đảm hệ thống vận hành hiệu quả. Nhìn chung, quản lý được hiểu là quá trình tác động có tổ chức, có mục tiêu của chủ thể quản lý đến đối tượng quản lý nhằm bảo đảm sự vận hành và phát triển của hệ thống theo mục tiêu xác định.

2.1.2. Quản lý giáo dục

Trong lĩnh vực giáo dục, quản lý giáo dục là hệ thống những tác động có mục đích, kế hoạch và hợp quy luật của chủ thể quản lý đến toàn bộ hệ thống giáo dục nhằm bảo đảm hệ thống vận hành theo định hướng chính trị - xã hội và đạt mục tiêu giáo dục. Quan điểm của Đảng nhấn mạnh quản lý giáo dục phải hiệu quả, thực chất, hướng tới đổi mới căn bản, toàn diện, nâng cao dân trí và phát triển nguồn nhân lực. Tóm lại, quản lý giáo dục là sự tác động có tổ chức của chủ thể quản lý nhằm đưa hoạt động giáo dục đạt mục tiêu đã đề ra.

2.1.3. Chất lượng giáo dục trong trường trung học cơ sở

Theo quan niệm truyền thống, chất lượng giáo dục là chất lượng của các mặt trí, đức, thể, mỹ, lao động; được thể hiện trong mục tiêu kế hoạch đào tạo của nhà trường, phản ánh mô hình nhân cách phát triển toàn diện. Theo GS.TS. Hà Thế Ngữ: “Chất lượng giáo dục là chất lượng của nhân cách được đào tạo và cũng là chất lượng của quá trình đào tạo nhân cách. Tiền đề và cốt lõi của mọi sự tạo thành và nâng cao chất lượng là sự hình thành, củng cố và phát triển những năng lực và những nhu cầu mới trong cá nhân”[9, tr.6]

Mục tiêu về chất lượng giáo dục của cấp trung học cơ sở được quy định tại khoản 3 Điều 29 của Luật Giáo dục nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2019: “Giáo dục trung học cơ sở nhằm củng cố và phát triển kết quả của giáo dục tiểu

học; bảo đảm cho học sinh có học vấn phổ thông nền tảng, hiểu biết cần thiết tối thiểu về kỹ thuật và hướng nghiệp để tiếp tục học trung học phổ thông hoặc chương trình giáo dục nghề nghiệp.” [6, tr.32]

2.2. Người Hiệu trưởng trong trường phổ thông

2.2.1. Địa vị pháp lý của Hiệu trưởng trong trường phổ thông

Khoản 1, 2 Điều 56, Luật Giáo dục năm 2019 quy định “Hiệu trưởng là người chịu trách nhiệm quản lý, điều hành các hoạt động của nhà trường, do cơ quan có thẩm quyền bổ nhiệm hoặc công nhận. Hiệu trưởng trường thuộc hệ thống giáo dục quốc dân phải được đào tạo, bồi dưỡng về nghiệp vụ quản lý trường học và đạt chuẩn Hiệu trưởng” [6, tr. 39].

2.2.2. Vai trò, chức năng và nhiệm vụ của Hiệu trưởng

Trong trường phổ thông nói chung và trường trung học cơ sở nói riêng, Hiệu trưởng chính là thủ trưởng nhà trường, là người đại diện cho nhà trường về quản lý, có trách nhiệm và thẩm quyền cao nhất về hành chính và hoạt động chuyên môn trong nhà trường. Vì thế Hiệu trưởng có vai trò quyết định kết quả hoạt động và chất lượng giáo dục của nhà trường.

Để thực hiện tốt nhiệm vụ của một chủ thể quản lý nhà trường, Hiệu trưởng còn phải làm tốt bốn chức năng cơ bản trong mọi khâu của quá trình quản lý giáo dục. Đó là chức năng lập kế hoạch, chức năng tổ chức thực hiện, chức năng chỉ đạo và chức năng kiểm tra.

Hiệu trưởng được ví như một người nhạc trưởng chỉ huy dàn hợp xướng, phải luôn truyền cảm hứng cho giáo viên, khơi dậy, nuôi dưỡng niềm đam mê và động lực của họ trong quá trình thực hiện đổi mới; phải luôn coi sự đổi mới để phát triển nhà trường như là một phần tất yếu của cuộc sống, là niềm vui, niềm hạnh phúc nghề nghiệp. Do đó, Hiệu trưởng là người có trách nhiệm chủ yếu, có tính quyết định đến kết quả phấn đấu của nhà trường, là nhân tố cơ bản quyết định sự thành bại của nhà trường.

2.3. Tổ chuyên môn trong trường phổ thông

2.3.1. Quy định tổ chuyên môn trong trường phổ thông

Tổ chuyên môn là đơn vị tổ chức trong trường phổ thông, gồm Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng, giáo viên và người làm công tác thư viện, thiết bị giáo dục, tư vấn học sinh được tổ chức theo môn học, nhóm môn học hoặc nhóm các hoạt động chuyên môn ở từng cấp học. Mỗi tổ chuyên môn có tổ trưởng và từ một đến hai tổ phó do Hiệu trưởng bổ nhiệm trên cơ sở giới thiệu của tổ chuyên môn và giao nhiệm vụ vào đầu năm học. [1, tr. 19]

2.3.2. Vai trò, chức năng và nhiệm vụ của tổ chuyên môn

Về vai trò, tổ chuyên môn có vai trò quan trọng đối với hoạt động dạy học và quản lý chuyên môn

trong nhà trường. (1) Là đầu mối triển khai các hoạt động giáo dục và dạy học như tổ chức, phối hợp thực hiện các hoạt động chuyên môn theo phân phối chương trình, kế hoạch dạy học của nhà trường. (2) Hỗ trợ Ban Giám hiệu quản lý hoạt động chuyên môn: quản lý chất lượng dạy học, triển khai chuyên môn và hoạt động sư phạm đối với giáo viên trong tổ. (3) Tạo môi trường chuyên môn cho giáo viên: tổ chức sinh hoạt chuyên môn, trao đổi kinh nghiệm, bồi dưỡng nghiệp vụ cho giáo viên trong tổ.

Về chức năng, chức năng chính của tổ chuyên môn là (1) xây dựng và thực hiện kế hoạch hoạt động chung của tổ dựa trên kế hoạch dạy học, phân phối chương trình và các hoạt động giáo dục của nhà trường. (2) Hướng dẫn xây dựng và quản lý kế hoạch của các thành viên, giúp từng thành viên trong tổ xây dựng kế hoạch công tác cá nhân phù hợp với nhiệm vụ giảng dạy, hoạt động giáo dục. (3) Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn và nghiệp vụ như tổ chức sinh hoạt chuyên môn định kỳ để nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên trong tổ. (4) Tham gia đánh giá, xếp loại các thành viên: Tham gia nhận xét, đánh giá năng lực chuyên môn của giáo viên trong tổ theo các quy định hiện hành. (5) Giới thiệu tổ trưởng, tổ phó và đề xuất khen thưởng, kỷ luật: đề xuất và giới thiệu cán bộ lãnh đạo tổ; đề nghị khen thưởng hoặc kỷ luật giáo viên thuộc quyền.

Về nhiệm vụ, Tổ chuyên môn cần thực hiện tốt các nhiệm vụ được Hiệu trưởng phân công. (1) Xây dựng kế hoạch hoạt động chuyên môn của tổ và hướng dẫn việc xây dựng kế hoạch của thành viên. (2) Tổ chức sinh hoạt chuyên môn ít nhất mỗi hai tuần một lần và theo yêu cầu công việc (hoặc khi Hiệu trưởng yêu cầu). (3) Tham gia bồi dưỡng chuyên môn, đánh giá, xếp loại thành viên theo quy định và Chuẩn nghề nghiệp giáo viên. (4) Giới thiệu và đề xuất Hiệu trưởng bổ nhiệm tổ trưởng, tổ phó; đề xuất khen thưởng và kỷ luật giáo viên trong tổ.

2.4. Những giải pháp phát huy vai trò quản lý của Hiệu trưởng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục của tổ chuyên môn

2.4.1. Quản lý việc xây dựng và thực hiện kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn

Quản lý việc xây dựng kế hoạch và hoạt động tổ chuyên môn là những tác động có tổ chức, có định hướng của Hiệu trưởng nhằm đảm bảo cho hoạt động của tổ chuyên môn đi vào nề nếp đạt hiệu quả và phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, trong đó sử dụng và khai thác có hiệu quả nhất các tiềm năng, các cơ hội để nâng cao chất lượng giảng dạy - giáo dục theo mục tiêu cần đạt của nhà trường trong từng năm học, đảm bảo hoạt động dạy học và giáo dục được thực hiện có kế hoạch, khoa học và hiệu quả.

Trước hết, Hiệu trưởng căn cứ vào nhiệm vụ năm học, các văn bản chỉ đạo của cơ quan cấp trên và

tình hình thực tế của nhà trường để chỉ đạo, định hướng cho các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch hoạt động phù hợp. Hiệu trưởng hướng dẫn các tổ chuyên môn xác định rõ mục tiêu, nhiệm vụ trọng tâm, nội dung và biện pháp thực hiện trong năm học.

Tiếp theo, Hiệu trưởng hướng dẫn nội dung và cấu trúc kế hoạch, đảm bảo kế hoạch của tổ chuyên môn thể hiện đầy đủ các hoạt động như: dạy học, sinh hoạt chuyên môn, đổi mới phương pháp, kiểm tra đánh giá, bồi dưỡng giáo viên và học sinh. Kế hoạch cần có phân công nhiệm vụ cụ thể, tiến độ thực hiện rõ ràng và tiêu chí đánh giá kết quả.

Sau khi tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch, Hiệu trưởng tổ chức thẩm định, góp ý và phê duyệt kế hoạch, đảm bảo tính khoa học, khả thi và phù hợp với mục tiêu chung của nhà trường. Trong quá trình thực hiện, Hiệu trưởng theo dõi, kiểm tra và chỉ đạo việc thực hiện kế hoạch thông qua sinh hoạt tổ chuyên môn, dự giờ, kiểm tra hồ sơ.

Cuối cùng, Hiệu trưởng đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch, rút kinh nghiệm và chỉ đạo điều chỉnh, bổ sung khi cần thiết, làm cơ sở cho việc xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn trong những năm học tiếp theo.

2.4.2. Quản lý và đổi mới nội dung sinh hoạt của tổ chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học

Quản lý nội dung sinh hoạt chuyên môn của tổ chuyên môn là hoạt động của Hiệu trưởng hoặc Phó Hiệu trưởng phụ trách chuyên môn nhằm đảm bảo các buổi sinh hoạt tổ chuyên môn diễn ra đúng mục tiêu, thiết thực và góp phần nâng cao chất lượng dạy học và phát triển năng lực nghề nghiệp cho giáo viên trong nhà trường.

Hiệu trưởng căn cứ vào nhiệm vụ năm học và kế hoạch chung của nhà trường để chỉ đạo, định hướng nội dung sinh hoạt chuyên môn, đảm bảo các buổi sinh hoạt tập trung vào những vấn đề trọng tâm, thiết thực, phù hợp với thực tiễn giảng dạy của tổ chuyên môn, tránh hình thức.

Việc quản lý nội dung sinh hoạt của tổ chuyên môn của Hiệu trưởng chủ yếu tập trung vào các nội dung như: trao đổi kế hoạch giảng dạy, thống nhất nội dung và phương pháp dạy học, đổi mới kiểm tra đánh giá, rút kinh nghiệm trong giảng dạy và đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của tổ.

Mặt khác, Hiệu trưởng cần chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức sinh hoạt theo hướng nghiên cứu bài học, tạo điều kiện cho giáo viên cùng phân tích bài dạy, chia sẻ kinh nghiệm, góp phần nâng cao chất lượng giờ dạy và hiệu quả học tập của học sinh.

Ngoài ra, Hiệu trưởng quản lý việc đưa các nội dung bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ vào sinh hoạt tổ chuyên môn như: triển khai chương trình, sách giáo khoa mới, tập huấn chuyên môn, ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học.

Trong quá trình thực hiện, Hiệu trưởng thường xuyên theo dõi, kiểm tra và điều chỉnh nội dung sinh

hoạt chuyên môn thông qua kế hoạch và biên bản sinh hoạt của tổ. Cuối cùng, Hiệu trưởng đánh giá hiệu quả sinh hoạt chuyên môn, rút kinh nghiệm và chỉ đạo cải tiến nhằm nâng cao chất lượng hoạt động của tổ chuyên môn.

2.4.3. Quản lý và bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ tổ trưởng các tổ chuyên môn

Thứ nhất, Hiệu trưởng thực hiện quản lý công tác quy hoạch, lựa chọn và bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn. Việc lựa chọn tổ trưởng phải căn cứ vào phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp, năng lực chuyên môn và uy tín trong tập thể. Công tác bổ nhiệm, bổ nhiệm lại hoặc miễn nhiệm cần được thực hiện đúng quy định, đảm bảo tính dân chủ, khách quan và phù hợp với yêu cầu phát triển của nhà trường.

Thứ hai, Hiệu trưởng phân công nhiệm vụ và xác định rõ quyền hạn của tổ trưởng chuyên môn. Hiệu trưởng chỉ đạo tổ trưởng xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ, tổ chức sinh hoạt chuyên môn, quản lý việc thực hiện chương trình, kế hoạch dạy học và kiểm tra đánh giá học sinh. Việc phân công nhiệm vụ rõ ràng giúp tổ trưởng chủ động trong công việc và nâng cao hiệu quả quản lý tổ chuyên môn.

Thứ ba, Hiệu trưởng chú trọng bồi dưỡng và phát triển năng lực cho đội ngũ tổ trưởng chuyên môn. Thông qua các lớp tập huấn, sinh hoạt chuyên đề, dự giờ - rút kinh nghiệm và hỗ trợ tự bồi dưỡng, Hiệu trưởng giúp tổ trưởng nâng cao năng lực quản lý, năng lực chuyên môn và kỹ năng điều hành hoạt động tổ. Đây là yếu tố quyết định đến chất lượng sinh hoạt tổ chuyên môn và chất lượng dạy học.

Thứ tư, Hiệu trưởng chỉ đạo và kiểm tra, giám sát hoạt động của tổ trưởng chuyên môn. Việc kiểm tra tập trung vào chất lượng sinh hoạt tổ, việc thực hiện quy chế chuyên môn, đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá. Qua kiểm tra, Hiệu trưởng kịp thời uốn nắn sai sót, tháo gỡ khó khăn và điều chỉnh hoạt động của tổ chuyên môn.

Thứ năm, Hiệu trưởng thực hiện đánh giá, xếp loại và tạo động lực cho đội ngũ tổ trưởng chuyên môn. Việc đánh giá cần dựa trên hiệu quả công việc, tinh thần trách nhiệm và năng lực quản lý. Kết quả đánh giá được sử dụng làm căn cứ cho thi đua, khen thưởng và công tác cán bộ, đồng thời tạo động lực để tổ trưởng chuyên môn phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ.

2.4.5. Quản lý điều kiện hỗ trợ về thiết bị dạy học, công nghệ thông tin của tổ chuyên môn

Một là, quản lý điều kiện lập kế hoạch sử dụng thiết bị dạy học và công nghệ thông tin. Hằng năm, Hiệu trưởng chỉ đạo và phân công trách nhiệm cụ thể cho tổ trưởng chuyên môn trong việc xây dựng kế hoạch sử dụng thiết bị dạy học và công nghệ thông tin cho các tổ chuyên môn theo từng học kỳ và năm học. Việc lập kế hoạch phải bảo đảm sử dụng thiết bị dạy học và công nghệ thông tin phù hợp với chương

trình giáo dục phổ thông, mục tiêu đổi mới phương pháp dạy học và điều kiện thực tế của nhà trường.

Hai là, quản lý việc trang bị thiết bị dạy học, hạ tầng công nghệ thông tin. Hiệu trưởng tiến hành khảo sát nhu cầu sử dụng thiết bị dạy học và công nghệ thông tin của các tổ chuyên môn. Đồng thời lập kế hoạch mua sắm, bổ sung, nâng cấp trang thiết bị dạy học như: Thiết bị dạy học bộ môn, máy tính, máy chiếu, bảng tương tác, hệ thống mạng Internet, phần mềm dạy học. Trong đó, cần ưu tiên mua sắm các thiết bị phục vụ đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra đánh giá.

Ba là, quản lý việc khai thác và sử dụng thiết bị dạy học, công nghệ thông tin. Để việc sử dụng các trang thiết bị dạy học và công nghệ thông tin của các tổ chuyên môn có hiệu quả, Hiệu trưởng cần ban hành quy định, quy chế sử dụng thiết bị dạy học và công nghệ thông tin trong nhà trường. Mặt khác, Hiệu trưởng cần chỉ đạo các tổ chuyên môn khai thác hiệu quả các thiết bị dạy học được trang bị; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học, sinh hoạt chuyên môn; khuyến khích giáo viên soạn bài giảng điện tử, sử dụng học liệu số, phần mềm dạy học.

Bốn là, quản lý việc bảo quản, bảo trì và kiểm tra thiết bị dạy học và công nghệ thông tin. Hiệu trưởng thường xuyên chỉ đạo, phân công các bộ phận, cá nhân phụ trách quản lý, bảo quản thiết bị dạy học và thiết bị công nghệ thông tin; tổ chức kiểm kê định kỳ như đánh giá tình trạng thiết bị, sửa chữa, thay thế kịp thời; phối hợp với tổ chuyên môn để phản hồi kịp thời những khó khăn trong quá trình sử dụng.

2.4.6. Quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học của tổ chuyên môn

Thứ nhất, quản lý việc xây dựng kế hoạch đổi mới phương pháp dạy học của tổ chuyên môn. Nhằm nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường nói chung và hiệu quả hoạt động của các tổ chuyên môn nói riêng, Hiệu trưởng thường xuyên chỉ đạo các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch đổi mới phương pháp dạy học phù hợp với mục tiêu chương trình giáo dục phổ thông mới, đặc điểm môn học, đối tượng học sinh, điều kiện thực tế của nhà trường. Việc đổi mới phương pháp dạy học cần phải đảm bảo kế hoạch như: có mục tiêu rõ ràng nội dung cụ thể, khả thi, có lộ trình, thời gian thực hiện

Thứ hai, quản lý việc tổ chức thực hiện đổi mới phương pháp trong tổ chuyên môn. Việc đổi mới phương pháp dạy học của các tổ chuyên môn cần phải được thực hiện thống nhất và phê duyệt của Hiệu trưởng, do đó Hiệu trưởng cần chỉ đạo các tổ chuyên môn đổi mới hình thức tổ chức dạy học theo hướng dạy học tích cực, trải nghiệm, dự án; vận dụng linh hoạt và sáng tạo các phương pháp, kỹ thuật dạy học phát triển năng lực, tăng cường hoạt động học tập chủ động của học sinh. Có sự phân công nhiệm vụ rõ ràng cho tổ trưởng chuyên

môn và giáo viên cốt cán; tạo điều kiện để giáo viên thực nghiệm, sáng tạo trong dạy học, chia sẻ kinh nghiệm trong sinh hoạt tổ chuyên môn.

Thứ ba, quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng đổi mới phương pháp dạy học. Hiệu trưởng chỉ đạo việc đổi mới nội dung và hình thức sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học, thảo luận phương pháp, kỹ thuật dạy học, phân tích hoạt động học của học sinh; đồng thời khuyến khích sinh hoạt chuyên môn theo hướng mở, dựa trên thực tiễn lớp học, theo dõi, dự sinh hoạt của các tổ chuyên môn để có những chỉ đạo kịp thời.

Thứ tư, quản lý bồi dưỡng năng lực đổi mới phương pháp dạy học cho giáo viên trong tổ chuyên môn. Việc bồi dưỡng năng lực đổi mới phương pháp dạy học cho giáo viên trong tổ chuyên môn có ý nghĩa rất quan trọng nhằm góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy của giáo viên trong các tổ chuyên môn. Chính vì vậy, Hiệu trưởng có nhiệm vụ xây dựng kế hoạch bồi dưỡng giáo viên về các mặt phương pháp dạy học mới, ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số, đánh giá học sinh theo định hướng phát triển năng lực. Theo định kỳ, Hiệu trưởng tổ chức tập huấn nội bộ, dự giờ rút kinh nghiệm, học tập chuyên đề, hội thảo. Đồng thời khuyến khích và tạo điều kiện cho giáo viên học tập để nâng cao trình độ chuyên môn, nghiên cứu khoa học sư phạm ứng dụng.

Thứ năm, quản lý kiểm tra, đánh giá hoạt động đổi mới phương pháp dạy học của tổ chuyên môn. Hoạt động đổi mới phương pháp dạy học của giáo viên trong các tổ chuyên môn chỉ thật sự có hiệu quả khi có các tiêu chí hướng dẫn thực hiện do chính Hiệu trưởng xây dựng. Bên cạnh đó, Hiệu trưởng và hiệu phó chuyên môn cần kiểm tra hồ sơ giáo viên trong các tổ chuyên môn mỗi năm ít nhất hai lần, qua đó sử dụng kết quả đánh giá để điều chỉnh bổ sung kế hoạch nhằm nâng cao chất lượng dạy và học.

2.4.7. Quản lý việc kiểm tra, đánh giá định kỳ của tổ chuyên môn

Một là, xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá của tổ chuyên môn. Quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá của các tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở có ý nghĩa quan trọng đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục, cải thiện quy trình giảng dạy và học tập và thúc đẩy sự phát triển chuyên môn của giáo viên. Vì vậy, Hiệu trưởng chỉ đạo các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá định kỳ và thường xuyên theo tháng, học kỳ, năm học. Kế hoạch kiểm tra đánh giá của tổ chuyên môn phải phù hợp với kế hoạch năm học, mục tiêu giáo dục của nhà trường và quy định của ngành.

Hai là, chỉ đạo thực hiện kiểm tra, đánh giá trong tổ chuyên môn. Hiệu trưởng phân công rõ trách nhiệm cho tổ trưởng chuyên môn trong việc tổ chức kiểm tra, đánh giá. Hằng năm, Hiệu trưởng cần phải

hướng dẫn tổ chuyên môn thực hiện kiểm tra đúng quy chế chuyên môn, chuẩn nghề nghiệp giáo viên, quy định về đánh giá học sinh theo thông tư hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Khuyến khích hình thức tự kiểm tra, kiểm tra đồng nghiệp, sinh hoạt chuyên môn dựa trên nghiên cứu bài học.

Ba là, quản lý nội dung và phương pháp kiểm tra, đánh giá của các tổ chuyên môn. Khi kiểm tra hoạt động kiểm tra, đánh giá của các tổ chuyên môn, Hiệu trưởng cần phải đảm bảo sự khách quan, công bằng, công khai; gắn với đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá. Ngoài ra, Hiệu trưởng cần thường xuyên theo dõi việc ra đề kiểm tra, chấm bài, nhận xét, đánh giá học sinh; nhận xét, góp ý giờ dạy và hồ sơ chuyên môn của giáo viên; tránh kiểm tra mang tính hình thức, gây áp lực không cần thiết cho giáo viên.

Bốn là, theo dõi, giám sát và điều chỉnh hoạt động của tổ chuyên môn. Mỗi một học kỳ, Hiệu trưởng chủ động sắp xếp thời gian dự sinh hoạt tổ chuyên môn để nắm bắt thực tế việc kiểm tra, đánh giá; kịp thời phát hiện những hạn chế, sai sót của tổ chuyên môn để kịp thời chỉ đạo điều chỉnh kế hoạch, nội dung kiểm tra khi cần thiết để phù hợp với thực tiễn.

Năm là, Hiệu trưởng sử dụng kết quả kiểm tra, đánh giá của các tổ chuyên môn để tư vấn, hỗ trợ giáo viên nâng cao năng lực chuyên môn, làm căn cứ đánh giá, xếp loại giáo viên cuối năm, xây dựng kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn cho tổ và cá nhân giáo viên, không dùng kết quả kiểm tra chỉ để “xếp loại” mà phải hướng tới phát triển đội ngũ giáo viên nhà trường. Hiệu trưởng thường xuyên tạo điều kiện về thời gian, cơ sở vật chất và chuyên môn để giáo viên các tổ chuyên môn thực hiện tốt hoạt động kiểm tra, đánh giá thường xuyên và định kỳ.

3. Kết luận

Trong trường trung học cơ sở, Hiệu trưởng giữ vai trò trung tâm trong quản lý và định hướng hoạt

động của các tổ chuyên môn. Vai trò quản lý của Hiệu trưởng đối với hoạt động dạy học của các tổ chuyên môn ở trường trung học cơ sở là hết sức quan trọng, đảm bảo các tổ hoạt động đúng mục tiêu giáo dục, phù hợp với chương trình giáo dục phổ thông hiện hành, mang tính quyết định đến chất lượng giáo dục của nhà trường. Nâng cao chất lượng giáo dục của các tổ chuyên môn trong các trường trung học cơ sở sẽ phát huy tinh thần nỗ lực sáng tạo của giáo viên trong tập thể sư phạm, tính đoàn kết nội bộ, năng lực điều hành hoạt động của tổ trưởng tổ chuyên môn cũng được phát huy, đồng thời tạo một động lực thôi thúc giáo viên trong các tổ chuyên môn phát huy nhiều sáng kiến, kinh nghiệm của mình trong lĩnh vực giảng dạy và giáo dục. Hoạt động tổ chuyên môn có nề nếp và có chất lượng sẽ giúp Hiệu trưởng nhà trường lập lại trật tự, kỷ cương nề nếp trong lĩnh vực giảng dạy-giáo dục và nâng cao hiệu quả quản lý, phát triển giáo dục phù hợp với đường lối chủ trương của Đảng và chính sách pháp luật của nhà nước ■

Tài liệu tham khảo

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). “*Thông tư số 32/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020*”. Điều 16” về tổ chuyên môn trong trường phổ thông (THCS, THPT, trường phổ thông có nhiều cấp học).
- [2]. Nguyễn Quốc Chí - Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2004). *Cơ sở khoa học quản lý*. Hà Nội: Nxb. Giáo dục.
- [3]. Nguyễn Quốc Chí, Nguyễn Thị Mỹ Lộc (1998). *Quản lý giáo dục: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*. Hà Nội: Nxb. Đại học Sư phạm.
- [4]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội Đảng Cộng Sản Việt Nam khoá XII*. Hà Nội: Nxb. Chính trị Quốc gia.
- [5]. Đặng Vũ Hoạt - Hà Thế Ngữ (1998). *Giáo dục học*. Hà Nội: Nxb. Giáo dục.
- [6]. Quốc hội (2019). *Luật Giáo dục*. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia.

Enhancing the principal's management role to improve the quality of education for professional teams at the middle school

Nguyen Thi Thu Van

Binh Phuc Nhut Middle School An Thanh Thuy Commune, Dong Thap Province

Email: nguyenthithuvan@gmail.com.

Abstract: In the general schools, and in the middle schools in particular, the principal is responsible to the higher-level educational management agency for all school activities in accordance with the educational objectives of each level. The overall quality of education in a school largely depends on the management capabilities of the principal. Therefore, the principal's managerial role in overseeing the activities of the professional teams contributing to improving the quality of teaching and learning in the school, is of great importance and urgency during a period when the entire education sector is implementing innovations to the content of the general education curriculum, new textbooks, and innovative teaching methods. The aim is to foster students' proactive and creative learning abilities.

Keywords: Principal, professional teams, educational management, middle school, educational quality.